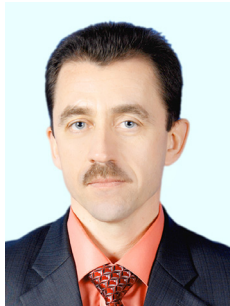
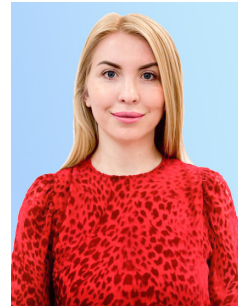

УДК 367.961.91
DOI 10.31733/2078-3566-2021-1-114-119

**Володимир
КІЯН**[©]
кандидат юридичних
наук, доцент
(Дніпропетровський
державний
університет
внутрішніх справ)

**Юлія
СОЛОШЕНКО**[©]
приватний нотаріус
(Дніпровський
міський
нотаріальний округ,
м. Дніпро)

ВИДАЧА СВІДОЦТВА ПРО ПРАВО НА ЗАЙНЯТТЯ НОТАРІАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ: НОРМАТИВНО-ПРОЦЕДУРНИЙ АСПЕКТ

Стаття висвітлює проблему науково-практичного дослідження підстав отримання / відмови в отриманні свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю. В результаті проведеного дослідження зроблено висновок про те, що отримання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю уможливорює набуття посади нотаріуса або отримання реєстраційного посвідчення про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності. Зазначене дає можливість вести мову про професійну правоздатність та дієздатність нотаріуса. Професійна правоздатність нотаріуса (право / можливість працювати нотаріусом) виникає з моменту отримання посвідчення на право зайняття нотаріальною діяльністю, в той час як професійна дієздатність виникає з моменту отримання посади на підставі наказу (для державних нотаріальних контор) або ж реєстраційного посвідчення (для приватних нотаріусів).

Ключові слова: *нотаріат, свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю, державні нотаріуси, приватні нотаріуси, Вища кваліфікаційна комісія нотаріату, Міністерство юстиції України.*

Постановка проблеми. Важливим етапом будь-якої процедури кваліфікаційного тестування, включаючи кваліфікаційні іспити нотаріусів, є отримання статусно-легітимізуючого документа, який від імені держави та професійної спільноти засвідчує інституційне визнання особи як нотаріуса. Таким статусно-легітимізуючим документом для нотаріуса є свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Водночас аналіз чинного українського законодавства у сфері нотаріату доводить, що зазначений документ підтверджує лише можливість (право) на зайняття нотаріальною діяльністю. Реальна діяльність для державних і приватних нотаріусів розпочинається з моменту отримання відповідної посади в державній нотаріальній конторі та реєстраційного посвідчення про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності. Окреслені процедурні нюанси є важливими для дослідження і складають предмет аналізу у статті.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення проблеми. Визначену у статті проблему проаналізовано в працях, які віднесено до тематики адміністративно-правового регулювання нотаріальної діяльності. Зазначену проблему досліджено в публікаціях Г. Гулевської, А. Гуледзи, Н. Ільєвої, Н. Карнарук, М. Німак, Г. Семакова, В. Тищенко. Нормативно-практичною основою роботи є закони України «Про нотаріат», «Про громадянство», Адміністративний процесуальний, Кримінальний процесуальний та Цивільний процесуальний кодекси, підзаконні нормативні акти, в яких регламентовано порядок допуску осіб до кваліфікаційного іспиту, порядок отримання свідоцтва та ін.[1-17].

Метою статті є побудова описово-аналітичної характеристики ключових процедур отримання / відмови в отриманні свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю.

© Кіян В. Я., 2021
ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8517-9876>
kiyan130869@gmail.com

© Солошенко Ю. В., 2021
soloshenko.notary@ukr.net

Виклад основного матеріалу. Відповідно до ст. 11 Закону України «Про нотаріат» регламентовано процедуру видачі свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю, авторизуючим органом видачі свідоцтва в статті визначено Міністерство юстиції України. Зазначене доводить функціонально-допоміжний статус ВККн в системі органів виконавчої влади, оскільки свідоцтво видається Міністерством юстиції України на підставі рішення Вищої кваліфікаційної комісії нотаріату [3]. Цією ж статтею встановлено терміни оскарження в ситуаціях, коли екзаменанту було відмовлено у видачі свідоцтва. Йдеться про 30-ти денний термін з тієї доби, коли було отримано письмову відмову від ВККн. Отримання свідоцтва передбачає внесення спеціальної плати, розмір якої встановлюється підзаконними нормативними актами [3]. Йдеться про відповідні акти Кабінету Міністрів України. Зазначена плата за отримання свідоцтва складає десять неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. При отриманні повторного свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю особа сплачує, згідно встановленого тарифу, 50 % зазначеної суми. Всі сплати підлягають зарахуванню до Держбюджету України. Результатом отримання свідоцтва стає набуття права особою отримати посаду державного нотаріуса або ж реалізувати приватну нотаріальну діяльність. Варто відзначити, що отримання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю означає лише підтвердження правової можливості для конкретної особи займатися нотаріальною діяльністю. Набуття такої юридичної можливості, проте, не дорівнює набуттю статусу нотаріуса [3].

Відповідно до ст.ст. 17 та 24 Закону України «Про нотаріат», особа набуває статус нотаріуса з моменту її призначення на посаду нотаріуса (завідувача державної нотаріальної контори) розпорядчим рішенням територіального управління юстиції або ж, відповідно до п. 1.1. Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса, – з моменту реєстрації нотаріальної діяльності в межах визначеного для приватного нотаріуса нотаріального округу [13]. Відповідно до ст. 17 Закону України «Про нотаріат», посади в державних нотаріальних конторах надаються в межах штатних розкладів державних нотаріальних контор. Цей штатний розклад складається Міністерством юстиції, а відповідні штати підлягають затвердженню територіальними управліннями юстиції. Кількість державних нотаріусів і фонд їх заробітної плати встановлюється на основі бюджетного фінансування Міністерства юстиції України [3]. Ч. 3 ст. 17 визначає статус державної нотаріальної контори як юридичної особи. Це означає, що нотаріальна контора, як і будь-яка юридична особа, має свою офіційну юридичну адресу, реквізити банківського рахунку, керівні органи, створюється спеціальним засновчо-розпорядчим актом територіального управління юстиції, що означає приналежність державних нотаріальних контор до кола юридичних осіб публічного права. Це окреслює вертикально-імперативний спосіб утворення державних нотаріальних контор. На відміну від юридичних осіб приватного права, державні нотаріальні контори утворюються державним органом у виконавчо-розпорядчий спосіб [3]. Про приналежність державних нотаріальних контор до числа юридичних осіб публічного права говорить ч. 4. ст. 17, в якій встановлений очільник державної нотаріальної контори – завідувач (завідувачка) державної нотаріальної контори. Керівництво державною нотаріальною конторою передбачає наявність у завідувача (завідувачки) свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю на загальних засадах [3].

Відповідно до ст. 24 Закону України «Про нотаріат», приватний нотаріус, поруч із свідоцтвом про право на здійснення нотаріальної діяльності, фактично може займатися приватною нотаріальною діяльністю лише з моменту отримання реєстраційного посвідчення про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності (п. 1.4. Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса) [13]. Зазначене впливає також із п. 2 Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю [13]. В зазначеному пункті йдеться про те, що свідоцтво є лише підставою для призначення на посаду державного нотаріуса або для реєстрації приватної нотаріальної діяльності, але не самим актом про призначення на посаду. Екзаменант отримує свідоцтво на засадах перевірки його відповідності нормативним критеріям, встановленим ст. 3 Закону України «Про нотаріат». Йдеться про ті вимоги, яким повинна відповідати особа, яка займає посаду нотаріуса [13]. Підписантом свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю є Міністр юстиції України. Документ повинен відповідати встановленим чинним законодавством формальним вимогам. Копія рішення ВККн зберігається, відповідно до п. 3 Порядку, у справах департаменту відповідно до повноважень. П. 4. зазначеного порядку передбачено заявницький спосіб отримання свідоцтва. Способами подання заяви є: а) особисте її подання та б) поштове надсилання. За умови використання першого способу, заявник має здійснити нотаріальне засвідчення власного підпису. Особисте подання заяви передбачає процедуру ідентифікації заявника відповідно до паспорта громадянина України. Щодо ідентифікації, посадова особа департаменту робить відповідну відмітку на заяві [13].

Особистий спосіб передавання документів передбачає їх засвідчення уповноваженою осо-

бою Департаменту, що саме по собі спрощує процедуру отримання [13]. П. 6-7 Порядку встановлено 15-денний термін для розгляду документів щодо видачі свідоцтва Департаментом. Заява без супровідних документів, а також заява, подана із комплектом документів із порушенням встановлених вимог, не підлягають розгляду, про що заявнику повідомляється в письмовій формі Міністерство юстиції України. Повнота поданого комплекту документів та їх відповідність законодавчим вимогам є підставами для підготовки двох резолютивних документів: а) висновку про видачу свідоцтва, б) наказу про видачу свідоцтва. Підготовка документів здійснюється Департаментом та підписується керівником Департаменту (п. 8 Порядку). На підставі наказу видається свідоцтво про право на зайняття нотаріальною діяльністю за формою, встановленою у додатку 1 до Порядку видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Підписантом свідоцтва, як зазначалося вище, є Міністр юстиції України [13]. Згідно з п. 10. Порядку, передбачено два способи отримання свідоцтва: а) особистий; б) поштовий. Особистий спосіб отримання свідоцтва допускає вручення свідоцтва як особисто заявникові, так і його представникові згідно з нотаріальною завіреною довіреністю. Поштовий спосіб отримання передбачає надсилання свідоцтва заявникові рекомендованим листом протягом трьох робочих днів з дня реєстрації наказу про видачу свідоцтва. Про надсилання або видачу свідоцтва у графу 7 Журналу заноситься відповідний запис [13].

П. 11-17 Порядку регламентовано процедури видачі свідоцтва у разі його втрати, пошкодження або ситуацій необхідного внесення відповідних виправлень [13]. Повторне видання свідоцтва передбачає внесення реєстраційних записів із реєстрацією заяв осіб, які подаються у разі виникнення зазначених ситуацій. У самих свідоцтвах робиться відповідна позначка про повторне його видання. Відповідні процедури подання документів та комплекти документів на повторне отримання свідоцтва є тими самими, що і для первинного отримання свідоцтва, за виключенням: а) документа про внесення плати за видачу повторного свідоцтва (квитанція, видана банком, або платіжне доручення з відміткою банку); б) повідомлення в засобах масової інформації про втрату свідоцтва або оригінал свідоцтва, яке пошкоджене або в яке необхідно внести виправлення (абз. 2-3 П. 14 Порядку) [13]. П. 18-19 передбачено нормативно-юридичні підстави для відмови у видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю. Свідоцтво не може бути виданим за двох обставин: а) у разі невідповідності поданих документів законодавству та б) у випадку, коли на дату звернення особи до Міністерства юстиції України виникли обставини, що перешкоджають одержанню свідоцтва, а саме: ББ1) втрата особою громадянства України; ББ2) набрання законної сили обвинувальним вироком суду; ББ3) набрання законної сили рішенням суду про визнання особи недієздатною, обмежено дієздатною або винесення ухвали про застосування до неї примусових заходів медичного характеру [13]. Згідно з підставами, передбаченими ст. 19 Закону України «Про громадянство», особі може бути відмовлено в отриманні свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю за обставин добровільного набуття громадянством України громадянства іншої держави, при цьому у зазначеній ст. 19 під добровільним набуттям громадянства іншої держави законодавець розуміє всі випадки, коли громадянин України для набуття громадянства іншої держави повинен був звертатися із заявою чи клопотанням про таке набуття відповідно до порядку, встановленого національним законодавством держави, громадянство якої набуто [4]. До підстав втрати громадянства п. 2-3 ст. 19 Закону України «Про громадянство» віднесені також випадки набуття особою громадянства України внаслідок обману, свідомого подання неправдивих відомостей або фальшивих документів і добровільного вступу на військову службу іншої держави, яка відповідно до законодавства цієї держави не є військовим обов'язком чи альтернативною (невійськовою) службою [4].

Згідно зі ст. 532 Кримінального процесуального кодексу України (п. 1-5), обвинувальний вирок або ухвала суду набирає законної сили після закінчення термінів подання апеляційної скарги, встановленого цим Кодексом, якщо таку скаргу не було подано. У разі подання апеляційної скарги, судового рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після ухвалення рішення судом апеляційної інстанції. Зазначене не поширюється на рішення судів касаційної та апеляційної інстанцій та на судові вирoki, які набирають законної сили з моменту їх оголошення [8]. Визнання особи недієздатною, обмеження її дієздатності та застосування щодо неї примусових заходів медичного змісту реалізується на підставі ст. 237 Цивільного процесуального кодексу України. Відповідно до зазначеної статті, підставами для зазначених судових рішень є психічна хвороба або девіантна поведінка у формі зловживання алкогольними напоями (наркотичними речовинами), так що особа ставить себе або свою сім'ю у скрутне матеріальне становище. Зазначене рішення приймається судом за умови подання заяви членів сім'ї особи, органу опіки та піклування, наркологічного або психіатричного закладу (ч. 1 ст. 237 ЦПК) [17]. Відповідно до п. 19. Порядку у випадках, передбачених пунктом 18, Департаментом має бути підготовлено 2 резолютивні документи за підписом його керівника та Міністра юстиції України: а) висновок про

відмову у видачі свідоцтва; б) проєкт наказу про відмову у видачі свідоцтва. Підготовка висновку та його підписання здійснюється Департаментом та його керівником. Підписання наказу про відмову у видачі свідоцтва здійснює Міністр юстиції України [13].

Процедурою відмови передбачено надсилання копії наказу про відмову у видачі свідоцтва заявникові із супровідним листом за підписом директора Департаменту в триденний термін з дня реєстрації наказу про відмову у видачі свідоцтва. За фактом відмови у видачі свідоцтва заявник має підстави звернутися до адміністративного суду для оскарження відповідного рішення. Оскільки одна зі сторін у такому спорі (Міністерство юстиції та ВККн як її функційно-допоміжний підрозділ) є суб'єктом здійснення публічно-владних (управлінських) функцій, і сам спір виникає у зв'язку із виконанням або невиконанням такою стороною зазначених функцій, то заявник, керуючись вимогами ст. 5 Кодексу України з адміністративного судочинства, має право на звернення до адміністративного суду, якщо вважає, що рішенням, дією чи бездіяльністю суб'єкта владних повноважень (Міністерства юстиції України в особі уповноваженого ним функційно-допоміжного підрозділу – ВККн) порушено його права, свободи або законні інтереси, і просити про їх захист шляхом: 1) визнання протиправним та нечинним наказу про відмову у видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю; 2) визнання протиправним та скасування такого наказу чи окремих його положень [7].

Висновки. Таким чином, отримання свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю уможливило набуття посади нотаріуса або отримання реєстраційного посвідчення про реєстрацію приватної нотаріальної діяльності. Зазначене дає можливість вести мову про професійну правоздатність та професійну дієздатність нотаріуса. Професійна правоздатність нотаріуса (право / можливість працювати нотаріусом) виникає з моменту отримання посвідчення на право зайняття нотаріальною діяльністю, в той час як професійна дієздатність виникає з моменту отримання посади на підставі наказу (для державних нотаріальних контор) або ж реєстраційного посвідчення (для приватних нотаріусів).

Список використаних джерел

1. Гулевська Г. Ю. Аналіз зарубіжного досвіду державного регулювання нотаріальної діяльності та пріоритети запозичення в Україні. *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 7. С. 57–61.
2. Гуледза А. Г. Нотаріальна діяльність в Україні: становлення, розвиток, удосконалення (адміністративно-правовий аспект) : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Міжрегіон. акад. упр. персоналом. Київ, 2012. 187 с.
3. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 № 3425-XII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>.
4. Про громадянство України : Закон України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>.
5. Льєва Н. В. Нотаріальна діяльність як предмет адміністративно-правового регулювання. *Правова держава*. 2014. № 17. С. 27–31. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2014_17_7.
6. Карнарук Н. В. Державний контроль за нотаріальною діяльністю в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Нац. ун-т держ. фіскальн. служби. Ірпінь, 2007. 168 с.
7. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9–10. Ст. 88.
9. Німак М. Співвідношення понять «нотаріальна діяльність» та «реєстраційна діяльність нотаріуса». *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки*. 2017. № 865. С. 413–420. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2017_865_65.
10. Семаков Г. С., Кондракова С. П. Нотаріат в Україні : курс лекцій. Київ : МАУП, 2001. 120 с.
11. Порядок допуску осіб до складання кваліфікаційного іспиту та проведення кваліфікаційного іспиту Вищою кваліфікаційною комісією нотаріату : наказ Міністерства юстиції України від 28.07.2011 № 1905/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-11#n18>.
12. Положення про порядок реєстрації приватної нотаріальної діяльності та заміщення приватного нотаріуса : зареєстровано в Міністерстві юстиції України 23.03.2011 № 388/19126. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0388-11>.
13. Порядок видачі свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю : наказ Міністерства юстиції України від 11.07.2012 № 1043/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1170-12>.
14. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : постанова Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-п>.
15. Про затвердження Положення про Вищу кваліфікаційну комісію нотаріату : постанова Кабінету Міністрів України від 31.08.2011 № 923. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923-2011-п>.
16. Тищенко В. Г. Визначення поняття нотаріальна діяльність з позиції адміністративно-право-

вого регулювання. *Вісник Чернівецького факультету Національного університету «Одеська юридична академія»*. 2015. Вип. 4. С. 188-198. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vchfo_2015_4_19.

17. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.

Надійшла до редакції 09.03.2021

References

1. Hulyevs'ka, H. Yu. (2003) Analiz zarubizhnoho dosvidu derzhavnoho rehulyuvannya notarial'noyi diyal'nosti ta priorytety zapozychennya v Ukraini [Analysis of foreign experience of state regulation of notarial activity and priorities for borrowing in Ukraine]. *Pidpryyemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. № 7. S. 57–61. [in Ukr.]
2. Huledza, A. H. (2012) Notarial'na diyal'nist' v Ukraini: stanovlennya, rozvytok, udoskonalennya (administrativno-pravovyy aspekt) [Notarial activity in Ukraine: formation, development, improvement (administrative and legal aspect)] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Mizhrehion. akad. upr. personalom. Kyiv. 187s. [in Ukr.]
3. Pro notariat [On notaries] : Zakon Ukrainy vid 02.09.1993 № 3425-XII. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12>. [in Ukr.]
4. Pro hromadyanstvo Ukrainy [On citizenship of Ukraine] : Zakon Ukrainy. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>. [in Ukr.]
5. P'yeva, N. V. () Notarial'na diyal'nist' yak predmet administrativno-pravovoho rehulyuvannya [Notarial activity as a subject of administrative and legal regulation]. *Pravova derzhava*. 2014. № 17. S. 27–31. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Prav_2014_17_7. [in Ukr.]
6. Karnaruk, N. V. (2007) Derzhavnyy kontrol' za notarial'noyu diyal'nistyu v Ukraini [State control over notarial activities in Ukraine] : dys. ... kand. yuryd. nauk : 12.00.07 / Nats. un-t derzh. fiskal'n. sluzhby. Irpin'. 168 s. [in Ukr.]
7. Kodeks administrativnoho sudochynstva Ukrainy [] vid 06.07.2005 № 2747-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>. [in Ukr.]
8. Kryminal'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrainy [Code of Administrative Procedure of Ukraine] vid 13.04.2012 № 4651-VI. Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy. 2013. № 9–10. St. 88. [in Ukr.]
9. Nimak, M. (2017) Spivvidnoshennya ponyat' «notarial'na diyal'nist'» ta «reyestratsiyna diyal'nist' notariusu» [Correlation of the concepts "notarial activity" and "registration activity of a notary"]. *Visnyk Natsional'noho universytetu «L'vivs'ka politekhnika»*. *Yurydychni nauky*. № 865. S. 413–420. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2017_865_65. [in Ukr.]
10. Semakov, H. S., Kondrakova, S. P. (2001) Notariat v Ukraini [Notary in Ukraine] : kurs lektsiy. Kyiv : MAUP,. 120 s. [in Ukr.]
11. Poryadok dopusku osib do skladannya kvalifikatsiynoho ispytu ta provedennya kvalifikatsiynoho ispytu Vyshchoyu kvalifikatsiynoyu komisiyeyu notariatu [Procedure for admission of persons to the qualifying exam and the qualification examination by the High Qualification Commission of Notaries] : nakaz Ministerstva yustytysiyi Ukrainy vid 28.07.2011 № 1905/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0926-11#n18>. [in Ukr.]
12. Polozhennya pro poryadok reyestratsiyi pryvatnoyi notarial'noyi diyal'nosti ta zamishchennya pryvatnoho notariusu [Regulations on the procedure for registration of private notarial activity and replacement of a private notary] : zareyestrovano v Ministerstvi yustytysiyi Ukrainy 23.03.2011 № 388/19126. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0388-11>. [in Ukr.]
13. Poryadok vydachi svidotstva pro pravo na zaynyattya notarial'noyu diyal'nistyu [The procedure for issuing a certificate of the right to notarial activities] : nakaz Ministerstva yustytysiyi Ukrainy vid 11.07.2012 № 1043/5. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1170-12>. [in Ukr.]
14. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Ministerstvo yustytysiyi Ukrainy [On approval of the Regulation on the Ministry of Justice of Ukraine] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 02.07.2014 № 228. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-p>. [in Ukr.]
15. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Vyshchu kvalifikatsiynu komisiyu notariatu [On approval of the Regulations on the High Qualification Commission of Notaries] : postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 31.08.2011 № 923. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/923-2011-p>. [in Ukr.]
16. Tyshchenko, V. H. (2015) Vyznachennya ponyattya notarial'na diyal'nist' z pozytsiyi administrativno-pravovoho rehulyuvannya [Definition of notarial activity from the standpoint of administrative and legal regulation]. *Visnyk Chernivets'koho fakul'tetu Natsional'noho universytetu «Odes'ka yurydychna akademiya»*. Vyp. 4. S. 188-198. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/vchfo_2015_4_19. [in Ukr.]
17. Tsyvil'nyy protsesual'nyy kodeks Ukrainy [Civil Procedural Code of Ukraine] vid 18.03.2004 № 1618-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>. [in Ukr.]

SUMMARY

Volodymyr Ya. Kyian, Yulia V. Soloshenko. Issuance of a certificate of the right to publish notary activities: regulatory aspect. The article deals with problem of scientific and practical research of the grounds for obtaining / refusing to obtain a certificate of the right to engage in notarial activities. The article constructs a descriptive and analytical description of the key procedures for obtaining / refusing to obtain a certificate of the right to engage in notarial activities. The analysis of the current Ukrainian legislation in the field of notaries proves that this document confirms only the possibility (right) to engage in notarial activities. As a result of the study, it has been concluded that obtaining a certificate of the right to engage in notarial activities allows you to acquire the position of notary or obtain a registration certificate of registration of private notarial activities. This makes it possible to talk about the professional capacity and professional capacity of the notary. Professional capacity of a notary (right / opportunity to work as a notary) arises from the moment of obtaining a certificate of the right to engage in notarial activities, while professional capacity arises from the moment of obtaining a position by order (for public notaries) or registration certificate (for private notaries) .

Real activity for public and private notaries is spread from the moment of receiving the relevant positions in state notary offices and the registration meeting of registration of private notarial activity. Some procedural nuances are the results of the research and make up the analysis of the subjects in this article.

Keywords: notary, certificate of the right to engage in notarial activity, state notaries, private notaries, High Qualification Commission of Notaries, Ministry of Justice of Ukraine.

УДК 347.4

DOI 10.31733/2078-3566-2021-1-119-124

**Ольга
КРУГЛОВА**®
кандидат юридичних наук,
доцент

**Станіслав
ПОПКО**®
курсант

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ХАРАКТЕРИСТИКА КРЕДИТНОЇ ЛІНІЇ БАНКУ ЯК РІЗНОВИДУ ФІНАНСОВОЇ ПОСЛУГИ

Проаналізовано розвиток ринку фінансових послуг в умовах світової фінансової кризи. Також проаналізовані тенденції розвитку та сприятливі умови для формування попиту на кредитні послуги як на національному, так і на міжнародному рівнях. Виділені сприятливі обставини, що формують попит на такий вид послуг, як кредитна лінія. Основна увага приділена вивченню ключових, істотних умов відповідного договору з огляду на можливі ризики його виконання та дотримання прав контрагентів. Акцентовано на важливості об'єктивного підходу під час визначення строків та лімітів кредитної лінії.

Ключові слова: кредитна лінія, позика, фінансова послуга, ліміт, кредитна установа, кредитна політика, фінансова криза.

Постановка проблеми. У розвитку банківського сектора в сучасних умовах, який відбувається, з одного боку, під впливом високої конкуренції, а з іншого – під впливом світової фінансової кризи, важливим є питання розширення фінансовими установами кола послуг, на які є попит. Банківські установи здійснюють не тільки традиційні банківські операції, як-от відкриття депозитів, проведення розрахунків, але і суттєво розширюють лінійку фінансових

© Круглова О. О., 2021
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-4750-8050>
olga6950a@gmail.com

© Попко С. В., 2021
Fepb@dpuvs.in.ua